Psykologiska institutionen

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på grundnivå

Psykologi II **30.0 Högskolepoäng**

Psychology II **30.0 ECTS credits**

Kurskod:	PS2211
Gäller från:	HT 2015
Fastställd:	2007-06-12
Ändrad:	2015-05-26
Institution	Psykologiska institutionen
Huvudområde:	Psykologi
Fördjupning:	G1F - Grundnivå, har mindre än 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Psykologi II, 30 högskolepoäng, inrättad och fastställd av Psykologiska institutionens styrelse 2007-06-12.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Psykologi I, 30 högskolepoäng med minst 22.5 hp avklarade eller grundkurs i psykologi, 20 poäng med minst 15 poäng avklarade. Även Ekonomisk psykologi I, 15 högskolepoäng och Ekonomisk psykologi II, 15 högskolepoäng (helt avklarade) ger behörighet till kursen.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
2ARB	Arbetspsykologi	7.5
2GEN	Genuspsykologi	7.5
2GRU	Gruppsykologi och intervjumetodik	7.5
2KLI	Klinisk psykologi	7.5
2KOG	Kognitiv psykologi	7.5
2MET	Vetenskaplig metod och statistik	7.5
2MOT	Motivations- och emotionspsykologi	7.5
2NPC	Perception och neuropsykologi	7.5
2ORG	Organisationspsykologi	7.5
2PER	Personlighetsteori	7.5
2RAT	Rättspsykologi	7.5
2SOC	Socialpsykologi	7.5
2STR	Stress och hälsa	7.5
2VUX	Vuxenutveckling	7.5
3FOR	Fördjupning	7.5

Kursens innehåll

Inom ramen för kursen ges ett antal delkurser om vardera 7,5 högskolepoäng, varav Vetenskaplig metod och statistik, 7,5 hp, är obligatoriskt. Därutöver väljer den studerande 3 av de övriga delkurserna. Endast ett urval av nedanstående delkurser ges varje termin. Vissa delkurser har begränsad antagning. Delkurserna är:

1. Perception och neuropsykologi, 7,5 hp

Delkursen behandlar hur hjärnans och nervsystemets struktur och funktion möjliggör sinnesupplevelser och

interaktioner med vår omvärld. Centralt är metoder och teorier inom neuropsykologi, med särskild fokus på perceptuella funktioner, liksom metoder och teorier inom perceptionspsykologi och psykofysik. Delkursen integrerar teori med praktiska inslag, exempelvis mätningar av nervsystemets reaktioner på sinnesintryck.

2. Kognitiv psykologi, 7,5 hp

Delkursen behandlar skilda kognitiva funktioner, framför allt uppmärksamhet, inlärning, minne, problemlösning och beslutsfattande. Vidare studeras samband mellan hjärnskador och kognitiva störningar. Olika metoder för studier av tankeprocesser (t ex tänka-högt-metodik och latensmätning) introduceras.

3. Motivations- och emotionspsykologi, 7.5 hp

Delkursen behandlar centrala begrepp och teorier inom respektive område. Inom området motivationspsykologi studeras processer och innehåll vad gäller drivkrafter för och reglering av mänskligt beteende såsom handlingar och tänkande. Inom emotionspsykologi studeras känslomässiga reaktioner och tillstånd. Traditionellt görs detta utifrån tre olika aspekter: Den kognitiva/upplevelsemässiga, den fysiologiska och den expressiva komponenten. Studier av emotioner involverar komplexa interaktioner av dessa tre komponenter.

4. Gruppsykologi och intervjumetodik, 7,5 hp

Delkursen består av två integrerade delar, gruppsykologi och intervjumetodik. Gruppsykologidelen avser att fördjupa deltagarnas teoretiska och praktiska kunskaper om små grupper och grupprocesser. Olika teoretiska perspektiv belyses och diskuteras under föreläsningar och seminarier. Praktiska gruppdynamiska inslag ingår, dels i form av grupputvecklingsstudier utifrån deltagandet i den egna intervjugruppen, dels i form av externa observationer av grupprocesser.

I samband med undervisningen rörande grupper och grupprocesser samt intervjumetodik behandlas olika frågeställningar som påverkar de interpersonella processerna och dess betydelse för intervjuer och andra mellanmänskliga möten. Under intervjudelen kommer dessutom stor vikt att läggas vid den enskilda kursdeltagarens aktiva medverkan i intervjugruppens arbete, särskilt vad gäller att kunna bidra med och ta emot konstruktiv kritik.

5. Personlighetsteori, 7,5 hp

Delkursen behandlar några representativa personlighetspsykologiska teorier. Olika perspektiv på personlighetens utveckling, struktur, dynamik och patologi presenteras och jämförs. En översikt över olika teoribildningar, den historiska utvecklingen och vetenskapsteoretiska aspekter ger en ram för de valda exemplen.

6. Klinisk psykologi, 7,5 hp

Delkursen behandlar psykologiska och biologiska teorier om psykisk sjukdom, liksom olika diagnostekniker och behandlingsmetoder. Olika former av behandling och förebyggande mentalhälsovård inom familj, arbetsliv och samhälle diskuteras. Vissa kliniska mätmetoder presenteras.

7. Vuxenutveckling, 7,5 hp

Delkursen behandlar samspelet mellan den biologiska, kognitiva och sociala utvecklingen genom vuxenlivet. Vuxnas utveckling kommer att diskuteras ur ett helhetsperspektiv. Tonvikten ligger på att behärska principer för utveckling. Studenterna läser om traditionella och moderna utvecklingsteorier. Med stöd i forskningslitteratur utvärderar de också dessa teorier.

8. Organisationspsykologi, 7,5 hp

Delkursens syfte är att ge en teoretisk grund inom området organisationspsykologi och att presentera aktuell forskning och beprövad erfarenhet inom området. Fokus i kursen ligger på strukturer och processer vilka gagnar individens lärande, initiativkraft, hälsa och organisationens effektivitet och innovationsförmåga. Grundläggande kunskaper ges om hur organisatorisk struktur kan beskrivas och om organisatoriska processer som makt, ledarskap, beslutsfattande och kommunikation. En fördjupning ges inom områdena struktur och strategi, ledarskap, grupper och teamarbete samt organisatorisk kultur och klimat.

9. Arbetspsykologi, 7,5 hp

Delkursen behandlar grundläggande psykologisk kunskap tillämpad på arbetslivets område. De grundläggande kunskaperna hämtas framför allt från social- och organisationspsykologi samt fysiologisk psykologi. Psykiska och sociala förhållanden analyseras liksom dess inverkan på prestation, arbetstillfredsställelse, stressreaktioner, lärande och yrkesmässig utveckling. Tillämpningar i personal- och arbetsmiljöarbete presenteras. Forskningsstrategier introduceras och exempel ges på mät- och analysmetoder.

10. Stress och hälsa, 7, 5 hp

Delkursen behandlar psykologiska, biologiska och sociala faktorer som är centrala för området stress och hälsa. Inom detta ryms beskrivning och diskussion av olika teman som t ex begreppen stress och hälsa, psykobiologiska mekanismer, samspelet mellan stress och (o)hälsa, utbrändhet, livsstil, smärta och kroniska sjukdomstillstånd, drogberoende, samspel mellan vårdtagare och vårdgivare, förebyggande åtgärder, behandling, rehabilitering och primär- och sekundärprevention. Kön, ålder, socioekonomisk status, kultur och olika livsfaser beaktas. Vidare presenteras huvudsakliga forskningsmetoder, bl a med exempel från aktuella forskningsprojekt.

11. Socialpsykologi, 7,5 hp

Delkursens mål är att bibringa studenterna djupare kunskap inom några av socialpsykologins centrala områden som bl a interpersonell perception, social kognition och social påverkan, aggression, fördomar och hjälpbeteende och socialpsykologiska metodfrågor. Kopplat till examinationen ges studenterna möjlighet att själva välja ett specifikt område för ytterligare fördjupning.

12. Genuspsykologi, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge grundläggande kunskaper i genuspsykologi. Teman som tas upp på kursen är bl a olika sätt att se på kön och föreställningar kring kvinnlighet och manlighet. Även könsaspekter på identitetsutveckling, kropp, hälsa, idrott, och familj, samt kön som en samhällsstrukturerande princip, ingår i momentet. Genuspsykologisk forskning diskuteras, vad gäller kunskaps- och vetenskapsteoretiska samt metodologiska aspekter, och illustreras utifrån pågående forskningsprojekt.

13. Rättspsykologi, 7.5 hp

Delkursen ger en grundläggande orientering i det rättspsykologiska kunskapsområdet och dess underområden. Vittnespsykologiska aspekter tas upp med en fördjupning på förmågan att bearbeta och att kommunicera minnen av traumatiska händelser hos såväl barn som vuxna. På delkursen förmedlas kunskaper i psykopatologi med betoning på antisocial utveckling och psykopati. Under delkursen behandlas intervjutekniker i samband med polisförhör; vittneskonfrontationer samt metoder för tillförlitlighetsbedömning av vittnesmål. Delkursen ger även en orientering i gärningsmannaprofilering, vad det används till och hur området har kommit att växa fram och utvecklas. Vidare belyses reaktioner hos, och bemötande av personer som drabbats av brott.

14. Fördjupning av tidigare läst delkurs 1-13, 7,5 hp

Delkursen skall ge träning i att självständigt analysera och jämföra teorier och tillämpa forskningsresultat inom ett forskningsområde. I undantagsfall kan även mindre empiriska arbeten förekomma. Momentet skall även ge träning i muntlig och skriftlig framställning. Arbetena kan genomföras enskilt eller i grupp om maximalt två studerande. För att få delta krävs att den studerande själv har idéer om på vilket sätt fördjupningen skall ske (i form av litteratur motsvarande ca 600 - 700 sidor, ev empiriskt arbete osv.) Det finns inga färdiga litteraturlistor eller idéskisser utan var och en måste själv formulera sitt ämne och ha förslag till litteratur osv.

15. Vetenskaplig metod och statistik, 7,5 hp (OBLIGATORISKT)

Delkursen avser att belysa och förklara skillnader mellan olika typer av forskning (såväl kvantitativa som kvalitativa metoder diskuteras). Grundläggande principer för vetenskapligt arbete samt de olika steg som ingår i forskningsprocessen (identifikation, problemformulering, metod- och designval, analys, tolkning och redovisning) behandlas utförligt. Även deskriptiv statistik samt statistisk analys (hypotesprövning) med hjälp av t-test och envägs variansanalys ingår i momentet. Dessutom utgörs ett viktigt inslag av tillämpad datorkunskap där tonvikten ligger på ett praktiskt utnyttjande av befintliga statistikprogram. En mindre laborationsuppgift som utmynnar i en kort vetenskaplig rapport genomförs i mindre grupper om två till fyra studenter.

Förväntade studieresultat
Efter genomgången kurs förväntas studenten:

•ha kompletterande och fördjupade kunskaper om teorier, metoder och resultat inom några viktiga områden av psykologin.
•ha kunskap om möjliga tillämpningar av teorier, metoder och resultat inom psykologin.

Undervisning
Deltagande i undervisningen är i vissa fall obligatoriskt. Närvarokraven specificeras i anvisningarna till respektive delkurs. I anslutning till laborationsövningar ges träning i rapportskrivning. All undervisning vilar på vetenskaplig grund. Det är därför väsentligt att de studerande får en inblick i den process som genererar ny vetenskaplig kunskap inom ämnet. Detta sker genom att studenten är undersökningsdeltagare i några av de försök och experiment som utförs på institutionen. Ett krav är ett sådant deltagande omfattande minst tre timmar under kursen.

Kunskapskontroll och examination
Examinationen sker dels i form av skriftliga prov, dels i form av grupparbeten, och laborationsrapporter samt genom uppsatser. För utförligare information om examinationen se respektive delkursanvisning.

Som betyg på kursen används en 7-gradig målrelaterad betygskala med bokstavsbeteckningarna A till E för godkända resultat och Fx och F för icke godkända resultat:

A-Utmärkt
B-Mycket bra
C-Bra
D-Tillfredställande
E-Tillräckligt
Fx- Otillräckligt
F-Helt otillräckligt

Betygen skall vara målrelaterade, vilket innebär att betygen skall återspegla hur väl studenten uppnått de förväntade studieresultaten (lärandemålen), som preciseras i varje kursplan respektive delkursanvisning. Betyg sätts först på varje delkurs för sig och därefter sammanvägs dessa till ett betyg för hela kursen. Principen är att kursbetyget utgör ett vägt medeltal av betygen på de ingående delkurserna, dvs betyg på varje delkurs transformeras till en femstegsskala (A=5p, B=4p…….E=1p), och viktas sedan med andelen poäng (hp) från varje delkurs, varefter ett medeltal beräknas. Medeltalet avrundas till närmaste heltal (0,5 och uppåt ger det närmast högre talet) och åter översätts till bokstavsbeteckningar.

Beräkningen kan uttryckas i formeln Kursbetyg = (P1*K1 + P2*K2 + P3*K3….)/(P1 + P2 + P3….). Där K1, K2 osv är betyg på respektive delkurs (på skalan 1-5) och P1, P2 osv är delkursernas poängomfång (hp).

Om vissa inslag i delkurserna inte ger graderade betyg betraktas dessa som kurskrav och delkursbetyget baseras på de inslag som graderas (förutsatt att minst 50% av totalpoängen på kursen graderas).

För studerande som inte blivit godkänd vid det ordinarie provtillfället anordnas ytterligare prov i nära anslutning till det förra. Studerande som har underkänts två gånger i prov på någon av delkurserna har rätt att begära att annan lärare skall utses för att bestämma betyg på delkursen. Framställan härom skall göras hos det organ, som har utsett lärare att bestämma betyg på kursen.

Övrigt
Kursen utgör en lämplig grund för den som vill arbeta med utredningar och undersökningar inom olika områden. Genom sin uppläggning på alternativa moment vänder den sig till yrkesverksamma inom bland annat vårdsektorn, utbildning och uppfostran samt administration inom företag och förvaltning. Kursen ger behörighet för Psykologi III. Kursen får ej tillgodoräknas i examen tillsammans med annan fortsättningskurs i psykologi med undantag för Utvidgad psykologi II eller Utvidgad fortsättningskurs i psykologi.

Denna kurs är inte avsedd för studerande som avser att skaffa sig legitimation som psykolog.

Enligt beslut i fakultetsnämnden 2007-05-31 gäller att när kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan.

Kurslitteratur

Kurslitteratur fastställs av Psykologiska institutionens styrelse. Aktuell litteratur anges i delkursernas kursanvisningar.